

Bidden én wonen in de herbestemde kerk

Méér doen dan ontwerpen alleen

Met hun nieuwe kantoor aan de Hoogstraat 15 in Veghel geeft LA | Architecten Ingenieurs zijn visitekaartje af. Veel daglicht en ruimte, lichte kleuren, volop natuurlijke, duurzame en zelfs levende materialen, en overal doorkijkjes naar teams van professionals die werken aan mooie projecten. Zoals het bijzondere Gebouw 60 van Vanderlande in Veghel. Of het herbestemmingsproject Fatimakerk in Eindhoven, die dankzij LA | Architecten Ingenieurs na vele jaren een tweede leven krijgt en voor een deel zelfs nog kerk blijft.

TEKST: RONALD FRENCKEN | FOTO'S: EDDIE MOL, LA | ARCHITECTEN

TEKST: RONALD FRENCKEN | FOTO: XXXXXXXX

LA | Architecten Ingenieurs is in 2018 ontstaan na de samenvoeging van de voormalige ondernemingen van de directeur-eigenaren Anne-Marie Pors en Hans van den Tillaart. Het bureau doet het nét even anders dan andere. Er zijn twee grote verschillen. Die zitten in de manier waarop projecten tegenwoordig worden uitgevoerd én in de bureausamenstelling. Beide versterken elkaar, kunnen letterlijk niet zonder elkaar. Anne-Marie: „Bij ons werken twintig professionals: architecten, ingenieurs en bouwkundigen. Die begeleiden het project vanaf het allereerste begin tot en met de oplevering, net wat de klant wil. Wij dagen elkaar uit en houden elkaar scherp. Doordat wij vanuit onze bouwspecialismen goed zicht hebben op alle bouwverwante zaken, zijn we de opdrachtgever al vanaf het allereerste moment doelgericht van dienst. Het maakt dat vastgoedprojecten een veel grotere kans van slagen hebben, en dat er ook echt naar de wens van iedereen worden gebouwd.”

Vraag áchter de vraag
Anne-Marie ziet het steeds vaker: een opdrachtgever die verlangt dat de architect vanaf het prilste moment meedenkt. „Zeker bij een project waar het gaat om

inpassing in de omgeving is het goed om vanaf het allereerste moment samen met de stakeholders op te trekken. Het is de beste manier om tot de vraag áchter de vraag te komen. Samen analyseer je de uitdagingen die je onderweg tegen zult komen. Bijvoorbeeld bij omwonenden: te verwachten parkeeroverlast, geluidsoverlast, inbreuk op privacy, dat soort zaken. Vaak heeft ook de overheid bepaalde eisen. Een architect die meedenkt maakt de kans van slagen van het project extra groot. Het helpt uitputtende, kostbare inspraakrondes voorkomen. Of zelfs dat het plan sneuvelt bij de Raad van State. Communicatiekracht, inlevingsvermogen, brede kennis van zaken: het zijn kwaliteiten waar het architectenbureau van nu niet meer

‘VAAK IS UIT ECONOMISCH PERSPECTIEF SLOOP EEN GOEDE KEUZE. TOCH ZIJN ER VAAK GOEDE REDENEN OM DAT NIET TE DOEN’
- HANS VAN DEN TILLAART

omheen kan. Daar ligt een belangrijk deel van ons werk. Naast het maken van mooie ontwerpen natuurlijk.”

Oersterk
Ook bijzonder: LA | Architecten Ingenieurs heeft veel kennis van prefab houtskeletbouw en CLT, Cross Laminated Timber, ofwel kruislaaghout. Hans: „Je ziet steeds vaker gebouwen van hout. Het past in een duurzame, op hergebruik van materialen ingerichte samenleving waar bouwsnelheid telt. Kruislaaghout - oersterke houten panelen gemaakt van stroken hout die haaks op elkaar worden verlijmd - wordt veel gebruikt want het biedt volop ontwerp mogelijkheden.”

Respectvolle omgang
LA | Architecten Ingenieurs heeft een brede expertise: utiliteitsbouw, woningprojectbouw, interieurbouw, commercieel vastgoed en herbestemmingsprojecten. „Bij erfgoed, denk aan een oud schoolgebouw, gemeenschapshuis of aan een kerk, is het onderhoud vaak zo achterstallig dat uit economisch perspectief sloop de enige goede keuze is”, zegt Hans. „Maar er

ANNE-MARIE PORS EN HANS VAN DER TILLAART

is een reden dat dat niet gebeurt. Zo’n stuk erfgoed heeft namelijk in stedenbouwkundig en maatschappelijk opzicht al decennialang een verbindende functie voor de stad of voor de wijk. Daar moet je dus respectvol mee omgaan. Dan is herbestemmen de beste keuze voor de toekomst.”

Een goede herbestemming vinden is een precair werkje, weet Anne-Marie. Het gaat immers niet alleen om de nieuwe bestemming zélf. Het gaat er óók om de ziel van het pand te behouden. „Ik ken veel voorbeelden waarbij bij historische panden de authentieke en karaktervolle elementen werden verwijderd. En als je niet op de goede manier gerestaureerd, is de ziel van zo’n gebouw voorgoed verloren. Hoe jammer en onnodig is dat! Er zijn altijd oplossingen, maar daar moet je wel voor willen gaan.”

Noordkade

Hun nieuwe kantoor, ook een herbestemming, verkapt veel over de signatuur van LA | Architecten Ingenieurs. Ze zijn blij met hun nieuwe werkplek, maar ook met de

in het oog springende locatie. De Hoogstraat in Veghel vormt de verbindende as tussen twee stadsdelen met een belangrijke centrumfunctie: het horeca- en

‘COMMUNICATIEKRACHT, INLEVINGSVERMOGEN, EEN BREDE KENNIS VAN ZAKEN: HET ZIJN KWALITEITEN WAAR JE ALS HEDENDAAGS BUREAU NIET MEER OMHEEN KUNT’

- ANNE-MARIE PORS

commerciële hart links en de hippe Noordkade rechts. Voor deze laatste locatie geldt dat het bureau ook tekende voor de transformatie van de oude CHV-bedrijfsruimten tot Cultuurcluster Noordkade.

NIEUWBOUW GEBOUW 60 VAN VANDERLANDE, VEGHEL

Rijdend op de A50 ter hoogte van Veghel kun je Gebouw 50 niet missen. Het is het in het oog springende hoofdkantoor van Vanderlande, dat ontworpen werd door LA | Architecten Ingenieurs. Sinds kort heeft dit gebouw een broertje: Gebouw 60, óók ontworpen door het architectenbureau, dat hiermee als een soort huisarchitect inmiddels het vierde bouwproject voor Vanderlande ontwerpt.

Hans: „Gebouw 60 biedt onderdak aan 800 medewerkers van Vanderlande. En ook het campusrestaurant zit hierin. Bijzonder aan

de buitenkant zijn de horizontale en verticale lamellen, die helpen om de zon buiten te houden, en de afwisselend smalle en brede raampartijen. Maar het gebouw is om nóg een reden heel bijzonder: het heeft het BREEAM Outstanding-label, de allerhoogste score op de BREEAM-ladder.”

BREEAM is een wereldwijd erkende standaard in duurzaam bouwen. Vanderlande wilde het Outstanding-label. „Het betekent dat niet alleen het gebouw dat je ontwerpt zo duurzaam mogelijk is gebouwd, maar ook dat het helemaal in zijn omgeving past. Dat gaat erg ver. Het snellere autoverkeer is vanwege de veiligheid afgescheiden van het fietsverkeer, er zijn sportvoorzieningen voor de medewerkers, het gebouw gaat helemaal op in de omringende natuur, er is veel aandacht voor flora en fauna, zoals vogels en hergebruik van regenwater, en nog veel meer.”

HERBESTEMMING FATIMAKERK, EINDHOVEN

De Eindhovense Fatimakerk in de buurt Tuindorp staat al jaren leeg. Op een deel na dan, want in het voorportaal zit de Chinese christelijke kerk nog. Evengoed dreigt het verval.

Waar het een aantal andere architectenbureaus voorheen niet lukte om mee te denken over een goede herbestemming, lukte het LA | Architecten Ingenieurs wel. De Fatimakerk wordt nu omgebouwd tot woongebouw met achttien appartementen met dakterrassen en een woning. Bij de kerk komen ook nog eens twaalf eengezinswoningen en drie appartementen. Het voorste deel van de Fatimakerk houdt gewoon zijn functie als Chinese christelijke kerk.

Anne-Marie: „De Fatimakerk is een voorbeeld van religieus erfgoed waarvan de functie grotendeels is vervallen en niet meer terug zal komen. Gemeenten zitten er vaak mee in de maag: wat moet je ermee? Geef je zulk vastgoed een herbestemming, dan liefst met aandacht. Wij houden de typische bouwvorm van buiten in stand. Ook de karakteristieke elementen van de binnenzijde willen we behouden. Omdat je ook te maken hebt met hedendaagse wooneisen, ligt daar een uitdaging. Het betekent dat je al heel vroeg met alle partijen om de tafel gaat om na te denken over de toekomst van zo’n gebouw. Dat vereist zorgvuldigheid en een lange adem. Het is een proces waar je als architect ook echt gevoel bij moet hebben. Het ontwerpproces zelf is daar maar een onderdeel van.”